

*А. І. Івануса, канд. техн. наук, Я. І. Василюшин
(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)*

МОДЕЛЬ ПРОЕКТУ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИЛОВИХ СТРУКТУРАХ

У статті представлено на концептуальному рівні модель проекту підвищення ефективності функціонування кадрової політики у силових структурах. Запропоновано трьох етапний шлях формування на базі вищих навчальних закладів різного рівня акредитації компетентної команди із числа фахівців силових структур та сфери цивільного захисту.

Ключові слова: формування проектної команди, управління, проект, кадрова політика, силова структура, проектно-орієнтований підхід, інноваційні механізми.

А. И. Ивануса, Я. И. Василюшин

МОДЕЛЬ ПРОЕКТА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАДРОВОЙ ПОЛИТИКИ В СИЛОВЫХ СТРУКТУРАХ

В статье представлены на концептуальном уровне модель проекта повышения эффективности функционирования кадровой политики в силовых структурах. Предложено трех этапный путь формирования на базе высших учебных заведений разного уровня аккредитации компетентной команды из числа специалистов силовых структур и сферы гражданской защиты.

Ключевые слова: формирование проектной команды, управление, проект, кадровая политика, силовая структура, проектно-ориентированный подход, инновационные механизмы.

A. I. Ivanusa, Y.I. Vasylyshyn

MODEL OF IMPROVE THE EFFECTIVENESS OF PERSONNEL POLICY IN THE POWER STRUCTURES

The model of project improving the effectiveness of functioning of staff policy in force structures on the conceptual level is presented in this article. The three-stage way of formation at the higher educational institutions base of different accreditation level of the competent team of specialists among the force structures and field of civil defense is proposed.

Keywords: forming project teams, management, project, personnel policies, uniformed services, project-oriented approach, innovative mechanisms

Постановка проблеми. Сучасний стан функціонування держави в умовах як зовнішньої, так і внутрішньої агресії супротивника засвідчив відсутність ефективної системи моніторингу потреб суспільства і держави у кваліфікованих фахівцях, недосконалість механізму формування державного замовлення на підготовку фахівців різного роду спеціальностей та неспроможність особового складу силових структур виконувати завдання за призначенням.

За таких сучасних умов актуальним завданням державного управління є проведення кадрової реформи у силових структурах. З огляду на необхідність реформування національної кадрової політики сектора забезпечення безпеки України, актуальним науковим завданням є дослідження особливостей реалізації кадрової політики у силових структурах, що дозволить знайти оптимальні шляхи удосконалення державної кадрової політики в Україні та

запровадити ефективні механізми формування проектно-орієнтованих команд силових структур та управління ними, як в мирний, військовий час так і в режимах функціонування єдиної державної системи цивільного захисту [1, 2].

Сучасні силові структури повинні бути гнучкими організаціями, що виконують функції у сфері захисту національних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз, використовуючи інноваційні підходи, які мають на меті зміцнення національної безпеки, забезпечення безпеки особи та суспільства [3, 4]. Тому, варто зазначити, що у зв'язку з новітніми технологіями та специфікою роботи, велику частку посад займають неатестовані працівники, а це може призвести до часткового невиконання поставлених завдань за призначенням. Проте, необхідно відзначити, що успішне управління в силових структурах полягає в неухильному виконанні наказів, чіткій ієрархії підпорядкування та забезпечення виконання вимог Конституції України, актів Президента України і Кабінету Міністрів, наказів ДСНС України, Присяги, Військових статутів збройних сил України, Закону України «Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту» та ін. У зв'язку з чим, атестований особовий склад, що залучається до виконання завдань за призначенням, є більш ефективним при виконанні поставлених завдань.

Тому, враховуючи вище поставлені проблеми, виникає необхідність забезпечення ефективності управління та роботи кадрової системи держави шляхом удосконалення законодавчої та нормативної баз з питань підготовки військовозобов'язаних фахівців, оптимізувати мережу вищих навчальних закладів та їх підрозділів, навчальних центрів, курсів перепідготовки, що здійснюють підготовку атестованих кадрів, а також удосконалити систему формування команди для реалізації покладених на неї функцій [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що наукові дослідження багатогранного процесу становлення та функціонування сектора безпеки держави Україна, за останні роки дають підстави констатувати той факт, що на сучасному історичному етапі реформування силових структур необхідно налагодити взаємодію зацікавлених сторін проекту, в ролі яких виступають силові структури (Національна гвардія України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство освіти і науки України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Державна прикордонна служба України та ін.) навчальні заклади, що здійснюють підготовку фахівців за різними напрямками спеціальностей та Рада національної безпеки та оборони (РНБО), як зацікавлений орган з питань забезпечення безпеки держави в цілому, та вибудувати чітку структуру формування компетентної команди.

Вагомий внесок у науковий доробок в напрямі формування проектної команди із використанням компетентнісного підходу зробили такі вчені, як С. Бушуєв, Х. Танака, Ю. Рак, В. Рач, К. Кошкін, С. Чернов та ін. [3-7]. Проте в їх дослідженнях не розглядається процес формування компетентної проектно-орієнтованої команди силових структур для виконання завдань у сфері забезпечення безпеки держави. Тому, на сьогодні надалі залишається актуальним наукове дослідження в напрямі реалізації державної кадрової політики силових структур.

Метою статті є створення концептуальної моделі проекту реалізації державної кадрової політики силових структур, з використанням проектно-орієнтованого підходу на всіх етапах її виконання, а також застосування компетентнісного підходу при безпосередньому формуванні проектної команди силової структури з метою підвищення ефективності виконання завдань за призначенням.

Виклад основного матеріалу. У результаті аналізу світового досвіду реалізації державної кадрової політики нами створено модель проекту підвищення ефективності кадрової політики в силових структурах (див. рис. 1), яка передбачає виконання трьох основних етапів:

- I. розроблення нових та вдосконалення існуючих нормативно-правових актів, що регламентують діяльність силової структури у різних режимах функціонування держави з метою успішного виконання завдань за призначенням, що покладаються на команди силових структур;

- II. розробка механізму формування компетентних команд силових структур;
- III. підготовка висококваліфікованих кадрів силових структур.

Перший етап реалізації кадрової політики передбачає визначення сфери виконання завдань, що покладаються на певну команду силових структур, порядок її діяльності в різних режимах функціонування держави та затвердження її функціонування на законодавчому рівні. Це дозволить частково підвищити ефективність виконання завдань за призначенням, оскільки існуватиме ієрархічність віддання та чіткість виконання наказів, що є особливо актуальним у надскладних умовах виконання завдань та у випадках втрати зв'язку із вище поставленим керівництвом підрозділу.

Рисунок 1. Модель-схема управління проектом підвищення ефективності реалізації кадрової політики в силових структурах та цивільного захисту

Другий етап реалізації даного проекту передбачає формування команди силової структури із числа компетентних фахівців, виходячи із того, які саме завдання ставляться до виконання перед командою. Тому, на цьому етапі пропонується використати компетентнісний підхід при формуванні проектної команди, що на сьогодні є особливо актуальним та не впроваджується в практичну діяльність. Контроль за проведенням аналізу стосовно необхідності підготовки висококваліфікованих кадрів силових структур та контроль за формуванням, у подальшому, з числа підготовлених фахівців компетентних команд, пропонується покласти на новостворений та постійно діючий відділ при РНБО.

Для покращення моніторингу сфери реалізації кадрової політики держави пропонується створити інформаційно-аналітичну систему, яка забезпечила б взаємодію силових структур держави в зазначеній сфері та дала б змогу в режимі реального часу визначати кількість затребуваних кадрів залежно від їх кваліфікації.

Основними завданнями третього етапу виконання проекту є підготовка особового складу силових структур у навчальних закладах, яка передбачає його навчання у відповідності до освітньо-кваліфікаційних рівнів та напрямків підготовки у навчальних закладах різного рівня акредитації.

Як засвідчує практична реалізація кадрової політики [7-10], незважаючи на значну кількість напрямків та спеціальностей підготовки особового складу, не враховано багато спеціальностей, які необхідно ввести для кращого функціонування системи кадрового забезпечення та виконання особовим складом поставлених завдань як в мирний, так і у воєнний час. Велику частку займаних посад займають неатестовані працівники, що в свою чергу ускладнює виконання поставлених завдань. Тому формування компетентної команди повинно проводитись виключно із числа атестованих працівників, що також, в свою чергу, підвищить ефективність її діяльності завдяки неухильності виконання наказів.

Висновок. На підставі проведеного дослідження отримано наступні результати:

1. Розроблено концептуальну модель проекту підвищення ефективності кадрової політики в силових структурах.
2. Карту маршрутизації трьох етапів формування компетентної команди її числа силових структур та рятувальників із сфери цивільного захисту.

Список літератури:

1. «Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки» : Указ президента України від 01.02. 2012 року №45/2012.
2. «Про робочу групу з підготовки пропозицій щодо утворення та формування Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації» : Розпорядження Президента України від 9 липня 2010 р. № 1017/2010-рп.
3. Бушуєв С. Д. Креативные технологии управления проектами и программами / С. Д. Бушуєв, Н. С. Бушуєва, И. А. Бабаєв и др. – К. : «Самит-Книга», 2010. – 768 с.
4. Управління інноваційною діяльністю підприємств та організацій морегосподарського комплексу [Текст] / С.І. Бай, В.С. Блінцов, С.Д. Бушуєв, О.М. Возний, А.Ю. Гайда, І.М. Запорожець, Б.Ю. Козирь, А.В. Косенко, К.В. Кошкін, М.В. Маслак, П.Г. Перерва, І.П. Покотилів, С.С. Рижков, М.В. Фатєєв, С.К. Чернов, Л.С. Чернова, В.С. Шовкалюк, Х. Танака. – Миколаїв: видавець Торубара О.С., 2013. – 448 с.
5. Державне управління : основи теорії, історія і практика: Навч. посібник / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Іжа, Г. І. Арабаджи; За заг. ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 94с.
6. Рак Ю. П. Малі друкарські системи: прогнозування, аналіз, синтез : [монографія] / Юрій Павлович Рак. – К. : Наук.думка, 1999. — 256 с.
7. Рач В.А. Принципы системного подхода в проектном менеджменте / В. А. Рач // Управління проектами та розвиток виробництва : зб. наук. пр. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2000. – № 1(1). – С. 7-9.
8. Закон України №27 від 25.03.1992 р. «Про військовий обов'язок і військову службу» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>
9. Губанов А.В. Полиция зарубежных государств : основные черты организации и деятельности. – М. : ВНИИ МВД СССР, 1991. – 101 с.
10. Європейський кодекс професійної етики співробітників поліції [електронний ресурс]–Режим доступу:<http://www/legislationline.org/documents/action/popup/id/>

References:

1. «On the Strategy of the state personnel policy for the years 2012-2020»: Decree of the President of Ukraine dated 01.02 . 2012 №45 / 2012., «Pro Stratehiyu derzhavnoyi kadrovoyi polityky na 2012-2020 roky» : Ukaz prezydenta Ukrayiny vid 01.02. 2012 roku № 45/2012.

2. «On a working group for preparing proposals for the creation and formation of the President personnel reserve» New elite of the nation ": Order of the President of Ukraine , on July 9, 2010 . № 1017 /2010 –pn, «Pro robochu hrupu z pidhotovky propozytsiy shchodo utvorenniya ta formuvannya Prezydent-s'koho kadrovoho rezervu «Nova elita natsiyi»: Rozporyadzhennya Prezidenta Ukra-yiny vid 9 lypnya 2010 r. № 1017/2010–rp.

3. **Bushyev S.D.** Creative technologies of protect and program management / S.D. Bushyev, N.S. Bushuyeva, I.A. Babayev and others. – K.: «Samit – Knyha», 2010. Bushuyev S. D. Kreativnyie tehnologii upravleniya proektami i programmami / S. D. BushuEv, N. S. BushuEva, I. A. BabaEv i dr. – K. : «Samit-Kniga», 2010. – 768 s.

4. **Management** of innovative activity of enterprises and organizations marine ekonomy complex [Text] / S.I. Bai , V.S. Blintsov , S.D. Bushuyev, O.M. Voznyi , A.Yu. Guyda , I.M. Zaporozhets , B.Yu. Kozyr, A.V. Kosenko, K.V. Koshkin, M.V. Maslak, P.H. Pererva, I.P. Pokotylov, S.S. Ryzhkov, M.V. Fateyev, S.K. Chernov, L.S. Chernova, V.S. Shovkaliuk, H. Tanaka. – Mykolayiv: publisher Torubara O.S, 2013. – 448 p., Upravlinnya innovatsiynoyu diyal'nistyu pidpryyemstv ta orhanizatsiy morehospo-dars'koho kompleksu [Tekst] / S.I. Bay, V.S. Blintsov, S.D. Bushuyev, O.M. Voznyy, A.Yu. Hay-da, I.M. Zaporozhets', B.Yu. Kozyr', A.V. Kosenko, K.V. Koshkin, M.V. Maslak, P.H. Pererva, I.P. Pokotylov, S.S. Ryzhkov, M.V. Fatyeyev, S.K. Chernov, L.S. Chernova, V.S. Shovkalyuk, Kh. Tanaka. – Mykolayiv: vydavets' Torubara O.S., 2013. – 448 s.

5. **Public administration** : the basics of theory , history and practice of : manual / V.D. Bakumenko, P.I. Nadolishniy, M.M. Izha, G.I. Arabadzi; General edition by Nadolishyi P.I., Bakumenko V.D. – Odesa: ORIDU NADY, 2009. – 94p., Derzhavne upravlinnya : osnovy teorii, istoriya i praktyka: Navch. posibnyk / V.D. Bakumenko, P. I. Nadolishniy, M.M. Izha, H. I. Arabadzy; Za zah. red. Nadolishn'o'ho P. I., Bakumenska V. D. – Odesa: ORIDU NADU, 2009. – 94 s.

6. **Rak Y.P.** Small printing systems: forecasting, analysis, synthesis : [monography] / Yuriy Pavlovych. Rak . - K : Nauk.dumka , 1999. – 256 p., Rak Yu. P. Mali drukars'ki systemy: prohnouzuvannya, analiz, syntezy : [monohrafiya] / Yuriy Pavlovych Rak. – K. : Nauk.dumka, 1999. — 256 s.

7. **Rach V.A.** Principles of system approach in the project management / V.A .Rach // Project management and development of production : Kollektione of Scientefik works –Lugansk: V. Dall SNU SNU la , 2000. – № 1 (1). – P. 7-9., Rach V.A. Pryntsypy systemnoho podkhoda v proektnom menedzhmente / V. A. Rach // Upravlinnya proektamy ta rozvytok vyrobnytstva : zb. nauk. pr. – Luhans'k : SNU im. V. Dalya, 2000. – № 1(1). – S. 7-9.

8. **Law of Ukraine № 27 of 25.03.1992 . "On military duty and military service"** / Parliament of Ukraine. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>, Zakon Ukrayiny № 27 vid 25.03.1992 r. «Proviys'kovyy obov'yazok i viys'kovu sluzhbu» / Verkhovna Rada Ukrayiny. [Elektronnyy resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.

9. **A.V. Gubanov** Police of foreign countries : the main features of the organization and aktivty. - Moscow: Institute of Ministry of Internal Affairs of the USSR , 1991. – 101 p., Hubanov A.V. Polytsyya zarubezhnykh hosudarstv : osnovnye cherty orhanyzatsyy y de-yatel'nosty. – M. : VNYY MVD SSSR, 1991. – 101 s.

10. **The European code of professional ethics of the policemen** [electronic resource] -Mode access: [http://www/ legislationline.org documents/action/popup/id/](http://www/legislationline.org/documents/action/popup/id/), Yevropeys'kyy kodeks profesiynoyi etyky spivrobitnykiv politsiyi [Elektronnyy resurs]–Rezhym dostupu: [http://www/ legislationline.org](http://www/legislationline.org).